

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 119/31

mun. Chișinău

16.03.2022

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Sergiu HÎNCU, urmare acumulării și studierii materialelor dosarului de control, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, de către dl Prisacari Stepan, Primar al s. Zăluceni, r. Florești, număr de identificare [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], în temeiul art. 35, art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, emite prezentul *Act de constatare*, prin care:

A CONSTATAT:

La data de 20.12.2021, în cadrul Autorității Naționale de Integritate, a fost înregistrată sesizarea cu nr. 12328, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a fost repartizată aleatoriu spre examinare prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

De remarcat că, pentru garantarea unei proceduri transparente, obiective, echitabile și imparțiale, la data de 21.12.2021, inspectorul de integritate, a semnat *Declarația de imparțialitate*.

Astfel, în sesizare se invocă faptul precum că: *dl Stepan Prisacari, deținând funcția de Primar al s. Zăluceni, r. Florești, a semnat și a emis Certificatul nr. 232 din 26.10.2020, prin care confirmă faptul că, SRL Microstroiplus, deține pe teritoriul s. Zăluceni, r. Florești, mai multe suprafețe de terenuri agricole arendate.*

Conflictul de interese constă în faptul că, în momentul semnării Certificatului, soția dlui Stepan Prisacari, dna [REDACTED], deținea calitatea de administrator a Societății respective, iar însăși dl Prisacari Stepan, calitatea de fondator.

Conform prevederilor art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, urmare verificării prealabile a sesizării, verificându-se existența încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, ca urmare, întrunindu-se elementele bănuelii rezonabile, pe cale de consecință, la data de 18.01.2022, cu numărul 46/31, a fost emis *Procesul-Verbal de inițiere a controlului*, în privința dlui Prisacari Stepan, Primar al s. Zăluceni, r. Florești.

Acțiunile supra, aducându-se spre cunoștință dlui Prisacari Stepan, prin scrisoare nr. 04-31/323 din 20.01.2022.

Concomitent, prezentându-i spre cunoștință, drepturile de care beneficiază, urmare declanșării controlului, etapă, în raport cu art. 32 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

Cu referire la termenul de efectuare a controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, este de remarcat că, în conformitate cu art. 37 alin. (6) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, controlul urmează a fi efectuat în termen de cel mult 3 (trei) luni de zile de la repartizarea sesizării.

Astfel, sesizarea a fost repartizată la data de 20.12.2021, *actul de constatare* urmează a fi emis până la data de 20.03.2021, ca urmare, sub acest aspect respectându-se termenul desfășurării procedurii de control.

Concomitent se impune a fi precizat că, conform art. 31 din Legea 82/2017 *integrității, Controlul conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale*.

Ca urmare, art. 19 lit. b) din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prevede, *Inspectorii de integritate desfășoară următoarele activități: efectuează controlul averilor și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor*.

Aprecierea inspectorului de integritate

Cercetând cu maximă diligență cazul sesizat, apreciind explicația subiectului și ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, inspectorul de integritate, constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, de către dl Prisacari Stepan, Primar al s. Zăluceni, r. Florești, reieșind din următoarele considerente:

În contextul prevederilor art. 21 alin. (1)-(2) Cod Administrativ, *Autoritățile publice trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercițarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate*.

La fel, art. 85 alin. (3) Cod Administrativ, indică, *Autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților*.

Totodată, art. 87 alin. (1) Cod Administrativ, prevede, *Autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt*.

În continuare, conform art. 92 alin. (1)-(2) Cod Administrativ, *Autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luînd în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților*.

Urmare accesării sistemul informațional SIAS „Alegeri” al Comisiei Electorale Centrale, se constată faptul că dl Prisacari Stepan, a *câștigat* mandatul de Primar al s. Zăluceni, r. Florești, în baza *Alegerilor Locale Generale din 2019*.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069/003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Totodată, datele sistemului informațional *e-Integritate* au generat faptul, prin care se constată cu certitudine că dl Prisacari Stepan, în corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, este subiect al declarării averii și intereselor personale, deținând funcție de demnitate publică, *primar*.

La fel, conform *Anexei Legii nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, persoana care exercită mandatul de primar, este în funcție de demnitate publică*.

În corespundere cu art. 14 al Legii 82/2017 integrității, *În vederea asigurării servirii interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, agenții publici, împreună cu conducătorul entității publice și, după caz, cu Autoritatea Națională de Integritate, sînt obligați să identifice și să trateze conflictele de interese care apar în activitatea lor profesională în termenele și modul prevăzute de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*.

În sensul art. 3 din Legea prenotată, *agentul public este persoană încadrată într-o entitate publică și care exercită o funcție publică, o funcție publică cu statut special, o funcție de demnitate publică, este angajată în cabinetul persoanei cu funcție de demnitate publică sau prestează servicii de interes public*.

Totodată, art. 11 din Legea 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, descrie principiile generale de evitare a conflictelor de interese, și anume, *În procesul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, subiecții declarării sînt obligați să respecte următoarele principii generale de evitare a conflictelor de interese:*

- a) servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate;*
- b) asigurarea transparenței și a controlului public al activității;*
- c) responsabilitatea individuală și exemplul personal.*

De remarcat că, obiectul prezentei proceduri administrative, este faptul că dl Prisacari Stepan, în exercitarea mandatului de Primar al s. Zăluceni, r. Florești, a semnat *Certificatul nr. 232 din 26.10.2020*, în raport cu persoana apropiată, soția, și a faptului că dumnealui deținea calitatea de fondator al *Societății* indicate anterior, ignorând exigențele legislației în vigoare de acționare în cazul apariției unui conflict de interese.

Or, conform principiilor generale, persoanele care exercită funcție publică/ de demnitate publică, posedă o pregătire și o cultură specială.

În virtutea acestei pregătiri trebuie să dea dovadă de o prudență mai mare în cadrul activităților desfășurate, admiterea cărorva acțiuni sau inacțiuni din partea acestora contrar normelor imperative este inadmisibil, totodată, pe cale de consecință, odată ignorând, este de așteptat ca aceștea să-și asume riscurile, la caz, intervine *instituția sancționării*, mai mult ca atât, ignorându-se și principiul previzibilității legii.

Pe altă undă de idei, în virtutea statutului deținut, persoanelor în cauză le sunt interzis să abuzeze de calitatea lor oficială și să compromită prin activitatea lor privată ori publică, prestigiul funcției sau al instituției din care fac parte.

Or, alesul local (*primarul*) este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la *respectarea legislației*, conform art. 10 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.

Cum rezultă din prevederile art.12 alin. (3) din Legea 133/01.08.2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Din norma enunțată supra, raportată la cazul examinat, rezultă că, pentru a fi calificat conflictul de interese, subiectul declarării, *inter alia*, este chemat să emită un act administrativ, în care are interese personale, totodată, vizează persoane ce îi sînt apropiate și persoana juridică cu care are relații patrimoniale, aspecte care per anasamblu, influențează exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului său.

De remarcat că, urmare consultării *Registrului de declarare al conflictelor de interese al Autorității Naționale de Integritate*, se constată lipsa declarării cărorva conflicte de interese de către dl Prisacari Stepan, în raport cu cazul examinat.

Or, conform art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, impune deținătorului de mandat de Primar, un *comportament* imperativ de acționare, în cazul în care ultimul se află în situație de conflict de interese, și anume este obligat să informeze *Autoritatea Națională de Integritate* imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării.

Totodată, informarea despre apariția unui conflict de interese se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei.

Pentru ignorarea normelor enunțate supra, legiuitorul a instituit instituția sancționării, descrisă la art. 23 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale, Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz.*

Ca urmare, datele din sistemul informațional *Registrul de Stat al Populației*, generează faptul că dl Prisacari Stepan este persoană apropiată cu dna [REDACTED], în sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, fiindu-i soț.

În accepțiunea art. 2 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, soția este *persoană apropiată* subiectul declarării.

Conform sistemului informațional *Registrul de Stat al Persoanelor Juridice*, fondatorul *SRL Microstroiplus*, IDNO 1020607001254, este indicată dna [REDACTED] (*mențiune: conform sistemului informațional ACCES, dna [REDACTED], la compartimentul nume anterioare, a fost înregistrată cu numele [REDACTED]*).

Urmare, Interpelării cu nr. 04-31/416 din 25.01.2022, către Agenția Servicii Publice, s-a solicitat date în raport cu *SRL Microstroiplus*.

Astfel, prin răspunsul oferit la 02.02.2022, s-a constatat că, *Socitetea* supra, a fost înregistrată la data de 10.06.2020, ca fondator figurând dl Prisacari Stepan, iar administrator [REDACTED].

La fel, este de menționat că, la data de 15.03.2021, au fost efectuate modificări, la compartimentul fondator și administrator al *SRL Microstroiplus*, astfel, administrator deja figurând dna [REDACTED], iar fondator [REDACTED].

În continuare, din cadrul Primăriei s. Zăluceni, r. Florești, s-a solicitat copia autenticată a *Certificatului nr. 232 din 26.10.2020*, fiind ulterior recepționat la data de 28.01.2022.

Astfel, se atestă faptul că, *Certificatului nr. 232 din 26.10.2020*, este destinat Directorului *SRL Microstroiplus*, dnei [REDACTED], semnat de către dl Prisacari Stepan, Primar al s. Zăluceni, r. Florești, prin se confirmă faptul că, *SRL Microstroiplus*, cof fiscal 1020607001254, deține pe teritoriul s. Zăluceni, teren agricol cu suprafața de **50,0919 ha** arendate.

Totodată, la data de 01.02.2022, cu nr. 04-31/553, s-a solicitat și de la Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, în eventualitatea dispunerii copiei autentificate a *Certificatului nr. 232 din 26.10.2020*, prezentarea acesteia.

Prin răspunsul înregistrat cu nr. 1103 din 14.02.2022, *Autorității* a fost remis copia autenticată a *Certificatului nr. 232 din 26.10.2020*.

Urmare analizei, inspectorul, indică asupra următorului fapt:

certIFICATELE au același număr de înregistrare, 232, emise la aceeași dată, 26.10.2020, pentru același destinatar, [REDACTED], semnat de către dl Prisacari Stepan, Primar al s. Zăluceni, ambele confirmând că *SRL Microstroiplus*, deține terenuri agricole pe teritoriul s. Zăluceni, cu excepția faptului că, unul prevede suprafața de **50,0919 ha** (prezentat de către Primăria s. Zăluceni) iar altul suprafața de **52,9315 ha** (prezentat de către AIPA).

În asemenea circumstanțe, se impune indicarea art. 33 alin. (12) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, care indică faptul, în cazul în care se constată existența unei bănueli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni, inspectorul de integritate seizează organul de urmărire penală, acțiune care urmează a fi realizată.

La fel, se statuează cu certitudine că, dl Prisacari Stepan, în exercitarea mandatului de Primar al s. Zăluceni, r. Florești, nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese, fapt ce a condus la emiterea și semnarea *Certificatului nr. 232 din 26.10.2020*, în raport cu soția sa, [REDACTED], mai mult ca atât, la acel moment, dl Prisacari Stepan, figura și în calitate de fondator al *SRL Microstroiplus*, pe cale de consecință, încălcând dispozițiile legale privind modul de intervenție urmare apariției conflictului de interese real.

Prin scrisoare nr. 04-31/887 din 17.02.2022, dlui Prisacari Stepan, s-a solicitat prezentarea *Punctului de vedere*, în raport cu cazul examinat.

Prin avizul de recepție nr. DS8006206694AS, se constată recepționarea scrisorii supra de către dl Prisacari Stepan, astfel, la data de 15.03.2022, prin intermediul avocatului [REDACTED] (*mandat nr. [REDACTED]*), dumnealui a prezentat punctul de vedere.

Per ansamblu, dl Prisacari Stepan indică faptul precum că, la data de 25.10.2020, revenind din concediu, la aeroportul Chișinău, având simptome asemănătoare COVID-19, i s-a indicat asupra faptului autoizolării la domiciliu.

Ulterior, la data de 27.10.2022, dl [REDACTED], vice-primar, a venit la dumnealui la domiciliu, cu certificatul în cauză pentru semnare, certificatul fiind deja contrasemnat de specialistul principal pentru reglementarea proprietății funciare, dna [REDACTED].

Astfel, dumnealui fiind în stare precară care nu-i permitea să analizeze, totodată, considerând o rutină obișnuită a semnat certificatul dat, fără să atragă atenția la destinatar.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069/003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Asemenea circumstanțe, inspectorul per general nu le va reține, or, dl Prisacari Stepan, urma a ține cont de principiul responsabilității, astfel, pentru fiecare acțiune contrară legislației intervine instituția sancționării.

De menționat că, la art. 39 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, legislatorul indică, *în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese, inspectorul de integritate:*

a) *încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;*

b) *după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.*

La caz, este de indicat faptul că, la data de 28.10.2021, în privința dlui Prisacari Stepan, în exercitarea mandatului de Primar al s. Zăluceni, r. Florești, a fost emis *Actul de Constatare nr. 345/22*, prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, solicitându-se revocarea din funcție de primar a dlui Prisacari Stepan, odată ce actul de constatare va rămâne definitiv, la fel, impunerea interdicției de ocupare a funcțiilor publice sau de demnitate publică.

Subsecvent, este de indicat că, la art. 137, Cod Administrativ, este indicată instituția *dreptului discreționar*, care stabilește că, *în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.*

Din sensul normelor legale citate mai sus, derivă faptul că, inspectorul de integritate, odată ce constată că subiectul supus controlului a admis conflictul de interese prin nedeclararea și/sau nesoluționarea, aplică sancțiunea contravențională, *amenda*, totodată, după caz, în dependență de circumstanțe, solicită și încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Astfel, cadrul legal în vigoare, conferă inspectorului de integritate o anumită libertate de decizie, acest aspect categoric nu presupune în nici un caz devierea de la legislația în vigoare, or, decizia luată în mod discreționar, este conformă principiilor generale ale dreptului, nu în ultimul rând conformă scopului urmărit, care alcătuiește esența per ansamblu a dreptului discreționar, or, puterea discreționară categoric nu este privită ca o modalitatea de a acționa arbitrar sau fără control în afara cadrului legal.

Pe altă undă de idei, pe lângă faptul că inspectorului de integritate îi revine rolul de a aplica corect normele de drept material, precum și a stabili corect obiectul probațiunii, inspectorul de integritate stabilește și legătura dintre circumstanțele de fapt și mijloacele de probațiune administrate.

Astfel, aplicarea măsurilor restrictive, raportând la circumstanțele de fapt și de drept nu sunt necesare și rezonabile, precum și nu sunt proporționale cu scopurile legitime urmărite, strict în procedura respectivă, pe cale de consecință, se va declanșa doar procesul contravențional conform art. 39 alin. (1) lit. a) din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

Ca urmare, în lumina constatărilor detaliate supra, vis-a-vis de circumstanțele de fapt și de drept ale cazului dedus analizei, în temeiul prevederilor art. 19 alin. (1) lit. b, g), art. 35, art. 36,

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069/003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

art. 38 alin. (1) lit. a, art. 39 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Prisacari Stepan, în exercitarea mandatului de Primar al s. Zăluceni, r. Florești, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese;

2. Declanșarea procesului contravențional, în contextul art. 39 alin. (1) lit. a) din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, în privința dlui Prisacari Stepan;

3. Se aduce la cunoștința dlui Prisacari Stepan, Primar al s. Zăluceni, r. Florești, prezentul *Act de constatare* și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 (treizeci) de zile de la emitere, la *Curtea de Apel Chișinău*, situată pe adresa: *mun. Chișinău, str. Teilor, 4*;

4. Publicarea prezentului *Act de constatare*, pe pagina web a Autorității Naționale de Integritate.

Inspector de integritate

Sergiu HÎNCU